

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

GREENPEACE

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
1091 Budapest
Üllői u. 91/B.
Tel: 1/216-7297
email: info@mtvsz.hu

**Éghajlatvédelmi
Szövetség**

Dr. Nagy István, agrárminiszter
1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.
miniszter@am.gov.hu

Tárgy: A növényvédőszer-csökkentésről szóló európai rendelet

Tisztelt Miniszter Úr!

Az orosz-ukrán háború megmutatta, hogy az iparszerű mezőgazdaság milyen hatalmas mértékben függ a fosszilis tüzelőanyagoktól és külső inputoktól, például az importált takarmánytól, műtrágyától és növényvédő szerektől. Ezek a termékek használata hozzájárul a biológiai sokféleség pusztulásához és az éghajlatváltozáshoz. Most még fontosabb, hogy egy fenntartható élelmiszerrendszeren alapuló élelmiszerbiztonság felé mozduljunk el, amely az egészséges talajon, a tiszta vízen, a vetésforgón és a maximális biológiai sokféleségen alapul. Ehhez a lehető leghamarabb drasztikusan csökkenteni kell a növényvédőszer-használatát. Az Európai Bizottság elhalasztotta a növényvédőszer-csökkentésről szóló európai rendeletre vonatkozó javaslatokat, amelyeket március 23-án kellett volna bemutatni a kötelező biodiverzitás-helyreállítási célokkal együtt. Arra kérjük Önöket, hogy használják fel befolyásukat a folyamat felgyorsítása és az ambiciózus javaslatok támogatása érdekében.

Tudomásunkra jutottak a növényvédőszer-csökkentési javaslatok tervezetei. Meglátásunk szerint ezek túlságosan gyengék ahhoz, hogy kezelni tudják az egészséggel és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos sürgős válsághelyzeteket. Jobb és ambiciózusabb szabályozásra van szükségünk ahhoz, hogy hosszú távon biztosítsuk az egészséges élelmiszerek termelését.

A rendelet a 2009-es peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv helyébe lép, amelynek célja a következő volt:

- ◆ A szintetikus kémiai növényvédőszer-használatát csak végső megoldásként, a helyes agronómiai gyakorlatok és az integrált növényvédelem alkalmazásával kezdve, előnyben részesítve a nem-vegyyszeres alternatívákat és az alacsony kockázatú növényvédő szereket
- ◆ Szigorú kockázatcsökkentő intézkedések végrehajtása (beleértve a pufferzónákat).
- ◆ A felhasznált növényvédőszer mennyiségének csökkentése.
- ◆ A kevésbé biztonságos vegyületek helyettesítése biztonságosabbakkal.
- ◆ A veszélyeztetett csoportok védelme.

A legtöbb uniós ország nem hajtotta végre a 2009-ben elfogadott irányelvet. Ezért annak korlátozott hatása volt:

- ◆ A mezőgazdaságban továbbra is a kémiai növényvédőszer használata marad a kártevők elleni védekezés előnyben részesített módszere, a csávázott vetőmagokkal és az egész évben történő többszöri permetezéssel.
- ◆ Az összes felhasznált növényvédőszer mennyisége nem csökkent érdemben.
- ◆ Az 55 legmérgezőbb növényvédőszer, amelyeket már régen ki kellett volna vonni a forgalomból, még mindig használatban van.
- ◆ Az elképzelés az volt, hogy integrált növényvédelmet kell alkalmazni olyan gyakorlatokkal, mint a vetésforgó, a takarónövények, a természetes kártevő-szabályozást ösztönző pufferzónák használata, a mechanikus gyomirtás és minden más rendelkezésre álló mezőgazdasági gyakorlat, és a növényvédőszeret csak végső megoldásként kell alkalmazni. Az előbbieket azonban csak kis mértékben alkalmazzák, elsősorban az ökológiai gazdálkodásban.
- ◆ Az uniós mezőgazdasági termelők ismeretei a nem-vegyszeres alternatívákról és a megelőző típusú kártevők elleni védekezés módszereiről nem növekedtek jelentősen.

A peszticidek fenntartható használatáról szóló irányelv bevezetése óta tehát 13 évet veszítettünk.

A gyors cselekvés most rendkívül sürgős, mert:

- ◆ A biológiai sokféleség az összeomlás szélén áll (IPBES 2019), ami komoly veszélybe sodorja élelmiszereink, megélhetésünk, egészségünk és természeti környezetünk jövőjét (FAO 2019).
- ◆ Az elmúlt 30 évben a rovarállomány akár 75%-kal csökkenhetett, a vízi élővilág szenved, és számos madárfaj kipusztult. A talajélet, a talaj termékenységének alapja súlyosan károsodott a növényvédőszer-maradványoktól.
- ◆ A növényvédőszer mindenütt jelen vannak, még olyan területeken is, ahol nem alkalmazzák őket. Felhalmozódnak a talajban, a szennyeződés a vízben és a levegőben terjed. A levegő és a felszíni vizek minősége Európa számos részén messze az előírt szintek alatt van.
- ◆ Egyre több tudományos kutatás jut arra a következtetésre, hogy szoros kapcsolat van a növényvédőszer és a rák, valamint az agyunk károsodása között, ami olyan betegségekhez vezet, mint a Parkinson-kór.

Sürgősen sokkal ambiciózusabb intézkedésekre van szükség a szintetikus növényvédőszer használatának és kockázatának csökkentése érdekében, hogy leküzdjük a biológiai sokféleség pusztulását, az emberi egészség terén jelentkező válságot, és hogy biztosítsuk az egészséges élelmiszerek fenntartható termelését. A növényvédőszeret káros anyagként kell kezelni, és javítani kell a szabályozást.

Ezért arra kérjük Önt, hogy tegye meg a következő lépéseket:

- ◆ Segítse a növényvédőszer-használat csökkentésére vonatkozó jogszabály javaslat szigorítását.
- ◆ Támogassa a növényvédőszer teljes kivonásra irányuló kötelező célokat, ahogyan azt 1,2 millió uniós polgár követelte a *Mentsük meg a méheket és a gazdákat!* európai polgári kezdeményezésben. A fent említett polgárok a biológiai sokféleség és az egészségi válság kezelése érdekében a szintetikus növényvédőszer 2030-ig történő 80%-os csökkentését, 2035-ig pedig teljes kivonásukat szorgalmazták.
- ◆ A KAP támogatásokat és más rendelkezésre álló mezőgazdasági pénzügyi forrásokat a gazdák mérgező anyagoktól mentes mezőgazdaságra való átállásának támogatására kell használni. A KAP kifizetéseket növényvédőszer-használat csökkentésére irányuló célkitűzésekkel kell összekötni.
- ◆ Azonnal vonják ki a forgalomból az összes fokozottan veszélyes (HHP) növényvédő szert.
- ◆ A betiltott peszticidek további használatára célzó deregulációs lépések leállítása.

- ◆ Kivétel nélkül tiltsák be az összes olyan importált terméket, amelyek nem engedélyezett növényvédő szerekből származó szennyezést vagy pedig az EU által megengedett maximális szermaradványszintet meghaladó mennyiségű szermaradványt tartalmaznak. Ez egyenlő feltételeket teremt az európai gazdák számára.
- ◆ A biológiai sokféleség válsága globális probléma. Állítsák le a tiltott növényvédőszer exportját!
- ◆ A növényvédőszer alkalmazási gyakorisága legyen a fő mutató a peszticid-csökkentési cél nyomon követéséhez, ne pedig a növényvédőszer-eladási statisztikák. Az 1. harmonizált kockázati mutató (HR1) nem alkalmas a növényvédőszer használatának és kockázatának csökkentésére.
- ◆ Használjanak megfelelő statisztikákat a növényvédőszer-használatra vonatkozóan a mezőgazdasági input és output statisztikákban (lásd ezt a [SAIO-javaslatról](#) szóló kiadványt).

Arra kérjük Önt, hogy hazánk tegyen meg minden szükséges lépést a biológiai sokféleség helyreállítása és az egészség, a víz és a környezet károsodásának megelőzése érdekében, ösztönözze a gazdákat a természettel való együttműködésre, és biztosítsa az egészséges élelmiszerek méltányos árát.

Tagjaink és támogatóink, valamint a *Mentsük meg a méheket és a gazdákat!* európai polgári kezdeményezést aláíró polgárok nagy érdeklődéssel figyelik, hogy mi történik követeléseikkel. Kérjük, hallgassák meg ezeket a követeléseket, és gondoskodjanak arról, hogy a növényvédőszer használata ne a norma, hanem a kivétel legyen.

Tisztelettel,

Budapest, 2022. május 11.

Éger Ákos
 ügyvezető elnök
 Magyar Természetvédők Szövetsége

A levélhez csatlakozik még:

Bross Péter
 elnök
 Országos Magyar Méhészeti
 Egyesület

Dr. Halmos Gergő
 ügyvezető igazgató
 Magyar Madártani és
 Természetvédelmi Egyesület

Horváth Ferenc
 elnök
 Reflex Környezetvédő
 Egyesület

Lányi András
 elnökségi tag
 Karátson Gábor Kör

Lajtmann Csaba
 elnök
 Magyarországi Éghajlatvédelmi
 Szövetség

Mező János Bálint
 ügyvezető igazgató
 Greenpeace Magyarország
 Egyesület

Sipos Katalin
 igazgató
 WWF Magyarország